

Posudek diplomové práce Bc. Venduly Wiesnerové
(Oponentský posudek)

Politicizing Sexualities: Mobilization Practices Within the LGBTQ Movement in Contemporary Madrid.

Na úvod posudku bych ráda předeslala, že předkládaná diplomová práce je velmi stimulativní a otevírá mnohé otázky, které jsou přenositelné a vysoce relevantní i vůči českému kontextu emancipačních hnutí. Závěry výzkumného projektu Venduly Wiesnerové mají navíc potenciál dekonstruovat „danosti“ logiky sociálních a emancipačních hnutí (jako je důraz na jednotnost a racionalitu požadavků, tzv. etnický model hnutí založený na pevně dané identitě, či spolupráce se státní mocí).

Jako hlavní a zásadní přínosy výzkumu a diplomové práce Venduly Wiesnerové hodnotím následující:

- (1) snahu vyhnout se (příliš) rychlému spojení sociálního a emancipačního hnutí s identitou. Práce Venduly Wiesnerové ukazuje jednak na problémy, respektive limity, spojené s identitně založeným emancipačním hnutím, zároveň i dokládá existenci jiných forem aktivizace, politizace a emancipačního hnutí, které identitu využívá pouze jako strategický prvek (viz teze Mary Bernstein). V tomto smyslu práce Venduly Wiesnerové vstupuje do kritického dialogu s tezemi o nutnosti zakládat požadavky na uznání v esencionalizovaném pojetí kolektivní identity. Zde se nabízí k diskusi (a kritice) koncept strategického esencionalismu (např. Spivak). Jak se diplomandka dívá na tento koncept?
- (2) Důležitým momentem, který práce Venduly Wiesnerové zachycuje je konstruktivní vliv nejednotnosti či heterogeneity uvnitř LGBTQ hnutí, které sílu požadavků na uznání nikoliv rozbíjí, jak se většinou předpokládá, ale naopak může posilovat.
- (3) V tomto smyslu bych doporučovala ještě více vyzdvihnout radikální potenciál transgender požadavků. Diplomandka v práci poukazuje na citlivost radikálních skupin vůči speciálnímu tlaku na transgender lidi, a tudíž i jejich důraz na formulování požadavků rovnosti a uznání z pozic transgenderu. Domnívám se, že by stálo za to zhodnotit i samotnou radikálnost požadavků, které se ve své podstatě stavějí proti moci státu interpelovat jedince a jednotlivé subjekty skrze jejich genderovou příslušnost, i proti těm aspektům biomoci, které jednotlivé subjekty „třídí“ a „ovládají“ skrze genderovou čitelnost a zařaditelnost Butlerovský koncept „inteligibility“ genderu). Důraz na tento aspekt by také posílil argument práce a důraz na „politicising sexualities“.

Metodologii a metodickou čistotu práce si nedovolím, jakožto ne-antropoložka, hodnotit a posouzení jsem nucena přenechat vedoucí práce a odborné komisi.

Diplomandku bych si dovolila upozornit na práce teoretiků_ček jako jsou Lisa Duggan, Antke Engel, Rosemary Hennessy, Renate Lorenz, Volkera Woltersdorffa, José Muñoz aj., kteří se – stejně jako diplomandka – pokoušejí -- stavějí na východiscích queer teorie a kritických teorií

sexuality a genderu -- formulovat kritiku kapitalismu, konsumerismu a neoliberalistických apropriací identity a „sexuálního občanství“ (sexual citizenship). Důvod, proč na tyto práce odkazují je, že také pracují s kategorií „sdílené nejistoty“ („precariousness“) a sledují způsoby jakými si oficiální státní politika (gender mainstreaming, mainstreaming práv a požadavků sexuálních a genderových „menšin“) neoliberalního státu přetváří gay muže a lesbické ženy do tzv. modelových občanů a občanek (zde viz Engel). V tomto smyslu se tedy domnívám, že stavět kategorii „sdílené nejistoty“ do pomyslné opozice vůči kategorii „queer“ není produktivní. (viz str. 10: „Many queer theorists ... argue that without relying on fixed or essentialist notions of identity, the recognition cannot be gained...“). V kontextu této debaty by mne zajímalo, v jakém smyslu pracují s termínem „precarious/ness“ aktéři_rky radikální skupiny (the Group)? A jakým způsobem je kategorie sdílené nejistoty využívána jako mobilizační strategie? Jakými významy je tato kategorie naplňována? Jak je invokována v rámci politické mobilizace?

Práce by si také zasloužila větší distinkci při vztahování se k vlastní historii, resp. historickému kontextu socialistického Československa. Implicitní „antikomunismus“ autorky působí rušivě a zjednodušeně vzhledem k její opatrnosti a citlivosti vůči zkoumanému kontextu. Nicméně, diplomandka toto své zatížení alespoň zčásti reflektuje a odhaluje.

Výše jmenované připomínky jsou zamýšleny jako podněty do diskuze a nemají nikterak snižovat hodnocení této výborné práce.

Práce je psaná výbornou angličtinou a i stylistické kvality práce jsou výborné a podle mého soudu přesahují nároky kladené na diplomové práce.

Celkově práci doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

Kateřina Kolářová